

BI08 Områdebaseret indsats om forebyggelse af negativ social kontrol

Baggrund

Med budgetforslaget foreslås afsat midler til en områdebaseret indsats om forebyggelse af negativ social kontrol. Indsatsen afvikles i et geografisk afgrænset område i et udsat boligområde og har fokus på at styrke dialogen med civilsamfund og nærmiljø tæt på unge, forældre og voksne om emner relateret til negativ social kontrol. Formålet er at adressere de kollektive dynamikker, som er med til at legitimere udøvelsen af negativ social kontrol. Der er således tale om metodeudvikling inden for et felt (forebyggelse af negativ social kontrol i udsatte boligområder), hvor der er stort behov for indsats, men meget få eksisterende erfaringer at bygge på. Budgetforslaget indgår i arbejdet med forebyggelse af parallelsamfund og er udarbejdet med afsæt i en ekstern kortlægning, som der blev bevilliget midler til i Budget 2023.

Indhold

Udfordring

Københavns Kommune har et politisk mål om, at andelen af københavnere, der oplever negativ social kontrol, skal falde.¹ En betragtelig andel af unge københavnere med ikke-vestlig baggrund bliver udsat for negativ social kontrol.² Hermed forstås, at de bliver underlagt så stærke begrænsninger af deres handlemuligheder og selvbestemmelse, at det bryder med deres rettigheder, bliver en hindring for at deltage i samfundet som aktive og fuldgældige borgere og fører til mistriivsel. Det er dokumenteret, at unge udsat for negativ social kontrol er markant overrepræsenterede i højrisikogruppen for mistriivsel,³ ligesom der er indikationer på, at negativ social kontrol er særligt udbredt i udsatte boligområder.⁴

Negativ social kontrol forekommer typisk i familier, som er kollektivistisk orienterede (dvs. hvor hensynet til familien som en enhed går forud for det enkelte individs ønsker og behov), og i familier præget af et stærkt køns- og aldershierarki (dvs. hvor mænd og ældre familiemedlemmer typisk har forrang for kvinder og yngre familiemedlemmer).⁵

Eksisterende indsats

Københavns Kommune har gennem en mangeårig indsats oparbejdet erfaring med forebyggelse af negativ social kontrol på forskellige niveauer. På individniveau håndteres konkrete sager om social kontrol bl.a. gennem social kontrol-vejlederordningen på Jobcenter København og ekspertberedskabet Etnisk Konsulentteam i Socialforvaltningen. På gruppeniveau har kommunen bl.a. iværksat tidligt forebyggende indsatser på skoler, hvor børn og unge får oplysning om rettigheder og handlemuligheder.

Hvis kommunen for alvor skal lykkes med en effektiv, helhedsorienteret forebyggelsesindsats, er der brug for 1) at styrke indsatsen på gruppeniveau ift. at nå forældre om en

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	X

¹ Politik for udsatte byområder, mål 14: Færre unge i de udsatte byområder oplever social kontrol

² 24 pct. blandt 18-29-årige københavnere med ikke-vestlig baggrund får begrænset deres frihed med hensyn til valg af kæreste og ægtefælle. Det tilsvarende tal for øvrige københavnske unge er 4 pct., Københavns Kommunes medborgerskabsundersøgelse 2021

³ Undersøgelse af unges oplevelse med negativ social kontrol, Als Research 2018

⁴ Udlændinge- og integrationsministeriet: Nyhedsbrev, Integration i tal, nr. 4, 2017 samt Udlændinge- og integrationsministeriets medborgerskabsundersøgelser 2012-2022

⁵ Videnskortlægning om æresrelaterede konflikter, SIRI 2019

åben og inddragende dialog om grænsen mellem opdragelse og negativ social kontrol, og 2) at adressere det kollektive element i udøvelsen af negativ social kontrol gennem inddragelse af lokalmiljø, idet forældres udøvelse af negativ social kontrol ofte vil være begrundet i netop forventningspres fra omgangskreds og nærmiljø.

Med budgetforslaget lægges op til en forebyggende indsats i et udsat boligområde, der inddrager lokale aktører om udvikling og afprøvning af metoder og tiltag til at adressere det kollektive element i udøvelsen af negativ social kontrol – og derigennem styrker lokalmiljøet i at opbygge robusthed over for dynamikker og praksisser, der legitimerer udøvelsen af negativ social kontrol.

Indsats

En eksternt udført kortlægning, som der blev bevilliget midler til i Budget 2023, peger på, at der findes flere gode eksisterende tiltag og erfaringer i relation til forebyggelse af negativ social kontrol, men at de enkelte tiltag ofte står forholdsvist isolerede fra hinanden. Kortlægningen konkluderer, at der blandt de interviewede eksperter og fagpersoner er altovervejende enighed om, at der er potentiale i en områdebaseret indsats med fokus på forebyggelse af negativ social kontrol, da det øger mulighederne for at iværksætte en helhedsorienteret indsats. Ved at bringe relevante aktører på tværs af sektorer sammen om en fælles og koordineret indsats i et specifikt lokalområde øges mulighederne for at skabe synergieffekter - og dermed gøre en større og mere varig forskel på området. Sammenfattende konkluderer kortlægningen, at der i tilgængelig litteratur og blandt interviewede eksperter er altovervejende konsensus om, at forebyggende indsatser mod negativ social kontrol vil kunne opnå de største virkninger ved at være langsigtede, kontinuerlige og helhedsorienterede frem for kortvarige, midlertidige og enkeltstående.

Kortlægningens fund understøttes af den ekspertgruppe, som er nedsat af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget til at komme med anbefalinger til forebyggelse af negativ social kontrol. En af ekspertgruppens anbefalinger til en fremadrettet indsats er afprøvning af en "360-graders indsats" i et geografisk afgrænset område i byen. Anbefalingen går på, at der sættes ind på flere fronter lokalt på tværs af sektorer og aktører, der når rundt om alle kontrollens parter.

Med udgangspunkt i kortlægningens fund og anbefaling om en helhedsorienteret og langsigtet fokus, foreslås en fireårig indsats i 2024-27 i et af de 13 forebyggelsesområder i København, som fremgår af den statslige liste over udpegede boligområder per december 2022. Det endelige område udvælges i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen, med hvem der allerede er indledt dialog. I udvælgelsen af område vil der blive lagt vægt på, at der er:

- eksisterende lovende indsatser (bredere set) som har opbygget tillid til beboerne lokalt, og som der kan bygges videre på ift. negativ social kontrol
- egnede og motiverede aktører på tværs af centrale sektorer både civilsamfundsaktører, boligforeninger, boligsociale aktører, skoler, beskæftigelsesrettede indsatser/jobcentre, daginstitutioner, sprogskoler m.fl.
- lokalt er vurderet behov for en forebyggende indsats, som adresserer negativ social kontrol

Konkret søges der midler til følgende:

- Medarbejderressourcer (2½ årsværk) til bl.a. at varetage opgaven med at identificere og brobygge mellem relevante lokale aktører og indsatser; agere 'videnspersoner' for de lokale aktører i forhold til tematikker vedrørende negativ social kontrol og sætte nye konkrete initiativer og indsatser i gang; samt koordinere med øvrig indsats og dokumentere resultater med henblik på

bydækkende udbredelse på sigt. Der lægges op til, at medarbejderressourcer så vidt muligt er fysisk forankret i lokalområdet.

- Aktiviteter og indsatser inden for følgende temaer/tilgange, som i kortlægningen betegnes som lovende:
 - Demokratiske dannelse og styrket rettigheds- og systemkendskab
 - Peer-to-peer og netværksbaserede metoder med fokus på empowerment af kvinder
 - Holdningsbearbejdende indsatser med fokus på bl.a. at styrke kritisk refleksion om normer vedr. køn og familieliv mv.
 - Kompetenceudvikling af lokale aktører, da det kræver fagspecifik viden, robusthed samt et 'fælles sprog'

Indsatsen vil blive understøttet af en styregruppe på tværs af relevante kommunale såvel som civile aktører lokalt for at sikre fælles ejerskab og ledelsesmæssig opbakning til indsatsens mål og formål.

Målgrupper

Indsatsen har følgende to hovedmålgrupper:

- Voksne, familier, unge og børn, der skal navigere i de udfordringer med negativ social kontrol og undertrykkende normer, der præger deres lokalområde/nærmiljø
- Lokale aktører - kommunale såvel som civilsamfundsborne - som kan bidrage til at gøre op med negativ social kontrol i området

Forventet effekt og opfølgning

Det overordnede formål med indsatsen er at styrke lokalområdets modstandskraft over for dynamikker og mønstre, der skaber grobund for udøvelse af negativ social kontrol.

Der følges op på indsatsens aktiviteter via:

- Kvantitativ dokumentation for rækkevidden af indsatsen, dvs. antal borgere i målgruppen, som indsatsens aktiviteter er nået ud til
- Kvalitativ evaluering af omfanget af samarbejde mellem lokale aktører i området, som er mobiliseret under projektperioden

Herudover er Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i dialog med eksterne samarbejdspartnere, herunder Styrelsen for International Rekruttering og Integration, om muligt samarbejde om evaluering/følgeforskning.

Økonomi

Der foreslås afsat 2,0 mio. kr. årligt i 2024-27 til lokalt forankrede ressourcepersoner, koordinering og dokumentation af erfaringer mhp. efterfølgende bydækkende udbredelse samt udvikling og afvikling af aktiviteter i samarbejde med lokale aktører.

Tabel 1 sammenfatter økonomien i forslaget.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
Medarbejderressourcer (2 ½ ÅV)	Service	1.600	1.600	1.600	1.600	6.400
Aktivitetsmidler	Service	400	400	400	400	1.600
Udgifter i alt (netto)		2.000	2.000	2.000	2.000	8.000

Risikovurdering og proces

Der forventes ikke at være risici forbundet med indsatsen.
Indsatsen kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Tekniske oplysninger

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Udgifter til service

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift	2024	2025	2026	2027	I alt
Medarbejderressourcer (2 ½ ÅV)	BIU	35.10	U	1.600	1.600	1.600	1.600	6.400
Aktivitetsmidler	BIU	35.10	U	400	400	400	400	1.600
Serviceudgifter i alt				2.000	2.000	2.000	2.000	8.000

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Indsatsen afvikles på bydelsniveau. Konkret bydel/område udvælges i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen.

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Eng- have	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Øster- bro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse											

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budgetaftale 2023					300		
Afsatte midler i alt					300		